

15 ก.พ. 2544

122437

การศึกษาความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนิสิต
ภายหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา

A Study on Changes of Students' Behavior
Caused by the Scholarship

เสริม ทศศรี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้ประจำปี 2535

หนังสือนี้เป็นสมบัติของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ
หากถูกขโมยคืนไม่ได้โดยไม่รับค่าธรรมเนียม
ผู้พบเห็น กรุณาแจ้งสำนักหอสมุดด้วย อภัยเป็นคุณ

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยนี้ได้รับความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเป็นอย่างดี จาก
รศ.ดร.ชาญชัย อินทรประวัติ รศ. ประดิษฐ์ มีสุข และผศ.ดร. สนั่น ลิทธิวัง ผู้วิจัยขอขอบ
พระคุณเป็นอย่างสูง นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลของนิสิตที่ได้รับทุน
อุดหนุนการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ในปีการศึกษา 2535 จากคุณ
อิงอร จุลทรัพย์ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

งานวิจัยนี้ได้รับได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา ประจำปี 2535

เลวิม ทักศรี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาด้านการเรียน ด้านการปรับตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็น นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ชั้นปีที่ 1-4 ที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาศึกษาปีการศึกษา 2535 จำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ได้ผลการ ศึกษา คือ นิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเรียน ด้านการ ปรับตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกตัวแปร คือ เพศ ชั้นปี จำนวนครั้งที่ได้รับทุน และระดับผลการเรียน

Abstract

The purpose of this study was to investigate the changes of students' behavior caused by the scholarship. The aspects of this study were learning, adjustment, and activities participation. There were 154 Srinakharinwirot University, Songkhla students who have been supported the scholarship in 1992. The instrument use for collecting data was a questionnaire. The results revealed that there was the significantly in all aspects and control variables regarding to sex, class level, frequency of scholarship supported, and level of grade point average.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	2
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
ปัญหาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.....	4
สวัสดิการนิสิตนักศึกษา.....	4
การปรับปรุงพฤติกรรม.....	5
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	9
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	9
เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	9
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	9
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	10
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	14
บทย่อ.....	14
สรุปผล.....	14
อภิปรายผล.....	15
ข้อเสนอแนะ.....	16
บรรณานุกรม.....	17

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเรียนของนิสิตภายหลังได้รับทุนอุดหนุน การศึกษาจำแนกตามตัวแปร.....	10
2	แสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการปรับตัวของนิสิตภายหลังได้รับทุนอุดหนุน การศึกษาจำแนกตามตัวแปร.....	11
3	แสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตภายหลังได้รับ ทุนอุดหนุนการศึกษาจำแนกตามตัวแปร.....	12

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การรับบุคคลเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะรับโดยโควตาพิเศษ หรือสอบรวมกับทบวงมหาวิทยาลัยก็ตาม มีปัญหาหนึ่งที่ไม่สามารถแก้ไขให้หมดไปได้ คือ ความไม่เสมอภาคในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะความไม่เสมอภาคในทางฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม กล่าวคือ ผู้ที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้ส่วนใหญ่จะมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดีกว่าผู้ด้อยในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้เมื่อเข้าได้เข้าไปศึกษาในมหาวิทยาลัยแล้วผู้ที่ด้อยในฐานะทางเศรษฐกิจแม้จะมีความสามารถทางสมองมาก แต่ไม่สามารถพัฒนาทางสมองเต็มศักยภาพอันเนื่องมาจากความด้อยในฐานะทางเศรษฐกิจ และยังมีผลต่อการพัฒนาในด้านอื่นในทุก ๆ ด้าน นิสิตนักศึกษาที่ตกอยู่ในสภาพดังกล่าวยังคงมีอยู่ทั่วไปในทุกสถาบันการศึกษา

นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ที่ด้อยในฐานะทางเศรษฐกิจมีสัดส่วนที่ไม่น้อยกว่าสถาบันการศึกษาอื่นที่อยู่ในระดับเดียวกัน ซึ่งพิจารณาได้จากอาชีพของบิดามารดาและอันดับที่ในการเลือกประเภทวิชาของนิสิตในการสอบคัดเลือกรวมกับทบวงมหาวิทยาลัย ปัญหาของนิสิตอันเนื่องมาจากสาเหตุดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับปัญหาด้านอื่น ๆ เช่น ปัญหาด้านการเรียน ด้านด้านสังคม ด้านสุขภาพอนามัย และด้านอื่น ๆ อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยได้มีส่วนในการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจนิสิตโดยการให้ทุนอุดหนุนการศึกษา และให้นิสิตช่วยงานในมหาวิทยาลัยเป็นการหารายได้เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของนิสิตส่วนหนึ่ง สำหรับการให้ทุนอุดหนุนการศึกษาได้รับการสนับสนุนจากบริษัท ห้างร้าน ธนาคาร และผู้มีจิตศรัทธามอบผ่านทบวงมหาวิทยาลัย และมอบให้มหาวิทยาลัยโดยตรง และมีเงื่อนไขโดยทั่ว ๆ ไปในการขอรับทุนของนิสิต คือ นิสิตต้องมีความประพฤติดี เรียนดี แต่ขาดทุนทรัพย์ หรืออาจมีเงื่อนไขอื่นเพิ่มเติมตามความประสงค์ของผู้ให้ทุน ซึ่งในแต่ละปีการศึกษามีนิสิตได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาจำนวนไม่น้อย

แม้ทุนอุดหนุนการศึกษาที่นิสิตได้รับจะไม่สามารถแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจของนิสิตมากนัก แต่อาจมีผลต่อพฤติกรรมและคุณลักษณะด้านอื่นด้วย ดังนั้นการศึกษาความเปลี่ยนแปลงของนิสิตอันเนื่องมาจากการได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา จะทำให้ทราบว่ามีผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวนิสิตทั้งทางบวกและทางลบในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถกำหนดวิธีการพิจารณาการให้ทุนที่เหมาะสม รวมทั้งวิธีการที่ทำให้ทุนอุดหนุนการศึกษาก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นิสิต สอดตามเจตนารมณ์ของผู้ให้ทุน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนิสิตภายหลังจากได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาในด้านต่อไปนี้

1. ความเปลี่ยนแปลงด้านการเรียน
2. ความเปลี่ยนแปลงด้านการปรับตัว
3. ความเปลี่ยนแปลงด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ทำให้ทราบความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาในด้านการเรียน ด้านการปรับตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งมหาวิทยาลัยสามารถนำมาเป็นสารสนเทศประกอบวิธีการพิจารณาคัดเลือกนิสิตรับทุน ตลอดจนการติดตามผลการให้ทุนอุดหนุนการศึกษาก่อนนิสิต

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ภายหลังจากได้รับทุนอุดหนุนการศึกษานิสิตมีความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเรียน ด้านการปรับตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นไปในทางที่ดี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒลงขลาค้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2535 ที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา โดยใช้ตัวอย่างจำนวน 154 คน
2. ตัวแปร
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา ประกอบด้วย ก่อนได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา ภายหลังจากได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการเรียน ด้านการปรับตัว ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.3 ตัวแปรควบคุม ได้แก่ เพศ ชั้นปี จำนวนครั้งที่ได้รับทุน และระดับผลการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเรียน ด้านการปรับตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง ความแตกต่างของพฤติกรรมในการเรียน ด้านการปรับตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ระหว่างก่อนและหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา

ความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางบวก หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาเป็นไปในทางที่ดีกว่าก่อนได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา

ความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางลบ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาเป็นไปในทางที่ไม่ดีกว่าก่อนได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา

ในปีการศึกษา 2534 นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อโดยผ่านทบวงมหาวิทยาลัยประมาณร้อยละ 90 มีอันดับที่ในการเลือกคณะและสาขาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยอยู่ในอันดับที่ 3-5 อันดับที่ตั้งกล่าวชี้ให้เห็นถึงความนิยมต่อมหาวิทยาลัยและระดับความสามารถโดยทั่วไปของนิสิต จากการศึกษาปัญหาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ปีการศึกษา 2532 เกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนและการปรับตัว พบว่านิสิตมีปัญหาการเรียนและการปรับตัวและความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการเรียนและการปรับตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ลีบพงศ์ จินดาพล.2533) และจากข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ปีการศึกษา 2534 ของฝ่ายวางแผนและพัฒนาเกี่ยวกับอาชีพ รายได้ของบิดามารดา และค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต ปรากฏว่า บิดามารดาของนิสิตมีอาชีพเกษตรกรรมประมาณร้อยละ 43 รายได้ต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน ประมาณร้อยละ 37 และค่าใช้จ่ายต่อเดือนของนิสิต ต่ำกว่า 1,000 บาท มีประมาณร้อยละ 21 (ฝ่ายวางแผนและพัฒนา. 2534) การสำรวจในใบขอรับทุนอุดหนุนการศึกษา พบว่าบิดามารดาของนิสิตที่ขอทุนอุดหนุนการศึกษาประกอบอาชีพกสิกรรมประมาณร้อยละ 90 นิสิตมีค่าใช้จ่ายต่อเดือน 500-1,300 บาท และขาดเงินที่จะใช้จ่ายต่อเดือน 150 - 500 บาท (งานแนะแนวและทุนการศึกษา. 2534) จะเห็นได้ว่ามีนิสิตส่วนหนึ่งมีปัญหาด้านการเงินค่อนข้างมาก และปัญหานี้จะมีความสัมพันธ์กับปัญหาด้านอื่น ๆ อีกหลายด้าน

สวัสดิการนิสิตนักศึกษา

งานสวัสดิการนิสิตนักศึกษาเป็นงานที่อยู่ในฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของนิสิตนักศึกษา งานสวัสดิการมีลักษณะ 2 ประการ ดังนี้ (พรสุติ อาทรวง.2525)

1. เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความจำเป็นในชีวิตของนิสิตนักศึกษา ถ้าไม่มีสวัสดิการนี้จะทำให้นิสิตนักศึกษาบางคนไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ ตัวอย่างของงานนี้ เช่น เรื่องทุนการศึกษา

2. เป็นงานที่ต้องมีการติดต่อในรูปแบบที่ต้องมีแบบประวัติ กรอกใบสมัคร และเก็บทะเบียนข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษา

สวัสดิการมีนิสิตนักศึกษาบางคนเท่านั้นที่ได้รับ บางครั้งต้องเลือกสรรคนที่ดีที่สุดหรือมีความต้องการมากที่สุดเท่านั้น โดยเฉพาะสวัสดิการทุนอุดหนุนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาจัดให้แก่ นิสิตนักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงิน จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ได้รับทุน ทุนอุดหนุนการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ทุนที่ธนาคาร มูลนิธิ บริษัท ห้างร้าน และผู้มีจิตศรัทธาบริจาคผ่านทบวงมหาวิทยาลัย และผู้มีจิตศรัทธาบริจาคมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยโดยตรง (ทบวงมหาวิทยาลัย.2531)

สำหรับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ได้จัดทุนอุดหนุนการศึกษาให้แก่ นิสิตที่มีปัญหาทางการเงินตั้งแต่ปีการศึกษา 2530 ถึงปีการศึกษา 2533 จำนวน 349 คน รวมเป็นเงินทุนอุดหนุนการศึกษาทั้งสิ้น 1,097,000 บาท (งานแนะแนวและทุนการศึกษา.2531-2534) ซึ่งระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยทุนอุดหนุนการศึกษาของนิสิต พ.ศ. 2518 ได้กำหนดคุณสมบัติผู้ที่ จะขอรับทุนไว้ดังนี้ คือ เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความประพฤติเรียบร้อยไม่บกพร่องในศีลธรรม มีสุขภาพดี เรียนดี และไม่เป็นผู้รับทุนประเภทอื่นอยู่ในปีการศึกษานั้น

จะเห็นได้ว่ามีองค์กรและบุคคลหลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ นิสิตนักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงิน และสถาบันการศึกษาได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้ทุนอุดหนุนการศึกษาที่คาดว่าทุนอุดหนุนการศึกษาจะช่วยบรรเทาปัญหาตรงตามเจตนารมณ์ของผู้ให้ทุน

การปรับพฤติกรรม

การปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) หมายถึง การนำเอาแนวความคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้ หลักการแห่งพฤติกรรม และแนวคิดทางจิตวิทยาต่าง ๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์มาประยุกต์เพื่อให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ โดยมีลักษณะในการปรับพฤติกรรม ดังนี้ (สมโภชน์ เขี่ยมสุภาชิต, 2536)

ลักษณะการปรับพฤติกรรม

1. มุ่งที่พฤติกรรมโดยตรง โดยพฤติกรรมนั้นต้องสังเกตได้และวัดได้ตรงกันไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมภายในหรือภายนอก

2. ไม่ใช่คำติตรา เช่น ดี เก่ง ใจฉลาด เป็นต้น เพราะทำให้แต่ละคนมีการรับรู้และสังเกตคำติตราเหล่านี้ต่างกัน และเป็นการยากที่จะปรับพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมาย

3. พฤติกรรมเกิดจากการเรียนรู้ ดังนั้นพฤติกรรมต่าง ๆ จึงสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้

4. การปรับพฤติกรรมจะเน้นที่สภาพ และเวลาในปัจจุบันแม้ว่าการเรียนรู้จะเกิดในอดีตแต่เงื่อนไขสิ่งเร้าและผลกรรมในสภาพปัจจุบันเป็นตัวกำหนดว่าพฤติกรรมที่เรียนรู้ในอดีตนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นบ่อยหรือลดลง ทำให้สามารถปรับสิ่งเร้าและผลกรรมนั้น ๆ ได้เหมาะสม และทำให้การปรับพฤติกรรมบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

5. การปรับพฤติกรรม จะเน้นวิธีการทางบวกมากกว่าการใช้วิธีการลงโทษในการเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล

6. วิธีการปรับพฤติกรรมนั้น สามารถใช้ได้เหมาะสมตามลักษณะปัญหาของแต่ละบุคคล เนื่องจากแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน

7. วิธีการปรับพฤติกรรมเป็นวิธีที่ได้รับการพิสูจน์มาแล้วว่า มีประสิทธิภาพ และได้รับผลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

ขั้นตอนในการปรับพฤติกรรม

การปรับพฤติกรรมจะได้ผลดี ถ้ามีการวางแผนการปรับพฤติกรรม และกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการที่เหมาะสมซึ่ง สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2526) ได้เสนอขั้นตอนในการดำเนินการ ไว้ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายพฤติกรรมโดยกำหนดลักษณะพฤติกรรมเป้าหมายให้เฉพาะเจาะจงเห็นอย่างเด่นชัด และพยายามแยกแยะพฤติกรรมที่ซับซ้อนให้ออกมาเป็นพฤติกรรมย่อย ๆ ให้มากที่สุด เพื่อให้เข้าใจตรงกันและง่ายต่อการสังเกต

2. เลือกพฤติกรรมเป้าหมาย เมื่อกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายแล้ว ซึ่งอาจมีหลายพฤติกรรม จึงจำเป็นต้องเรียงลำดับความสำคัญของพฤติกรรมเป้าหมายนั้นเพื่อที่จะตัดสินใจเลือกพฤติกรรมที่ต้องการปรับได้อย่างเหมาะสมกับเวลาและสภาพการณ์

3. กำหนดสถานที่ที่จะดำเนินการ การกำหนดสถานที่นั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของผู้ปรับพฤติกรรมว่าต้องการที่จะให้พฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้นที่ใด

4. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของพฤติกรรมเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทำให้ผู้ปรับพฤติกรรมเข้าใจถึงพฤติกรรมเข้าใจถึงลักษณะของพฤติกรรมเป้าหมายอย่างถ่องแท้ รู้ถึงเงื่อนไขและเวลาของการเกิดพฤติกรรม และยังเป็นประโยชน์ในการประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมการปรับพฤติกรรม

5. เลือกเทคนิคการปรับพฤติกรรม ในการเลือกเทคนิคการปรับพฤติกรรม ผู้ปรับพฤติกรรมจะต้องรู้ก่อนว่าพฤติกรรมที่จะทำการปรับนั้นจะปรับไปในทิศทางใดเพื่อที่จะได้เลือกเทคนิคในการปรับพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งมีเทคนิคในการปรับพฤติกรรมแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ เทคนิคที่ใช้ในการเพิ่มพฤติกรรม ได้แก่ การเสริมแรงทางบวก การชี้แนะ เป็นต้น เทคนิคที่ใช้ในการสร้างพฤติกรรมใหม่ ได้แก่ การแต่งพฤติกรรม การเลียนแบบ และเทคนิคการลดพฤติกรรม ได้แก่ การลงโทษ การใช้เวลานอก เป็นต้น ในการเลือกใช้อาจนำมาใช้เพียงเทคนิคเดียวหรือหลายเทคนิครวมกัน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละสภาพการณ์และจุดมุ่งหมายในการปรับพฤติกรรมเป็นหลัก

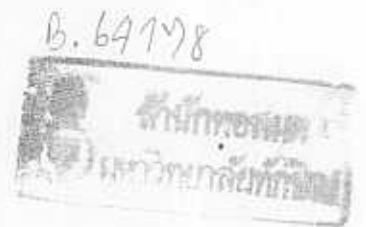
6. เลือกตัวเสริมแรงทางบวกโปรแกรมการปรับพฤติกรรมที่ดี ควรใช้การเสริมแรงทางบวกร่วมด้วย เพราะเป็นวิธีการเพิ่มพฤติกรรมที่นำมาใช้ได้ง่าย และไม่ก่อให้เกิดผลทางอารมณ์ ซึ่งการใช้การเสริมแรงทางบวกให้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีตัวเสริมแรงมากกว่า 1 ตัวขึ้นไป

7. ดำเนินการปรับพฤติกรรม ผู้ปรับพฤติกรรมจะดำเนินการปรับพฤติกรรมตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้ทันทีหลังจากเก็บข้อมูลพื้นฐานเรียบร้อยแล้ว โดยผู้ปรับพฤติกรรมจะต้องสังเกตและบันทึกพฤติกรรม เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม ในการสังเกตพฤติกรรมจะดูว่าทำตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้หรือไม่ จากนั้นจึงใช้การเสริมแรงและการลงโทษตามที่ตกลงกันไว้

8. สังเกตและบันทึกผลที่เกิดจากการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรม โดยทำเช่นเดียวกับการสังเกตและบันทึกข้อมูลในช่วงการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน

9. ประเมินผลการปรับพฤติกรรมและติดตามผล ผู้ปรับพฤติกรรมทำการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมกับข้อมูลพื้นฐานว่าพฤติกรรมนั้นมีความถี่ หรือความยาวนานในช่วงดำเนินการปรับพฤติกรรมต่างจากข้อมูลพื้นฐานหรือไม่ ถ้าพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีแสดงว่าได้ผล ผู้ปรับพฤติกรรมควรดำเนินการต่อไปจนกว่าพฤติกรรมจะเกิดสม่ำเสมอ จากนั้นจึงค่อย ๆ ถอนตัวเสริมแรงที่ใช้อยู่ออกและติดตามผลต่อไปเพื่อดูว่าพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงยังคงอยู่หรือไม่ จากนั้นอาจเลือกพฤติกรรมที่ต้องการจะปรับต่อไป

๒๗๘.๖๔
๘๙๔๔ ก
๒๐๑๖
ค.๑

เมื่อพิจารณาจากสภาพทางเศรษฐกิจ ปัญหาการเรียน ปัญหาการปรับตัวของ
นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ปัญหาดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่าปัญหาด้านเศรษฐกิจ
เป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาอื่น ๆ เมื่อใช้แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวกรรมดังกล่าวข้างต้น ได้แก่
ลักษณะการปรับตัวกรรม และขั้นตอนในการปรับตัวกรรมมาอธิบายการเปลี่ยนแปลงพฤติ
กรรมของนิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา จะเห็นได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับการให้ทุนอุดหนุนการ
ศึกษาแก่นิสิต โดยเฉพาะการให้ทุนอุดหนุนการศึกษาแก่นิสิตที่มีปัญหาทางการเงิน ถือเป็นการ
ตอบสนองในสิ่งที่นิสิตขาดแคลน และการกำหนดคุณสมบัติของนิสิตที่จะขอรับทุนเป็นเงื่อนไขที่
จะทำให้ให้นิสิตปรับตัวกรรมของตนเองให้เข้ากับเงื่อนไขการขอรับทุน ไม่ว่าจะเป็นคุณสมบัติเกี่ยว
กับความประพฤติเรียบร้อยไม่บกพร่องในศีลธรรม มีสุขภาพดี และการเรียนดี ล้วนแต่เป็นเงิ
นไขที่สอดคล้องกับเทคนิคการเสริมแรงในทางบวก ซึ่งใช้ในการเพิ่มพฤติกรรม ดังนั้นคาดว่านิสิต
ที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา น่าจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีกว่าก่อนได้รับทุนอุดหนุน
การศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ชั้นปีที่ 1-4 ที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา ปีการศึกษา 2535 กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ชั้นปีที่ 1-4 ที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 154 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ใช้ถามความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านการเรียน ด้านการปรับตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา ระหว่างก่อนและหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา จำนวน 65 ข้อ แบ่งเป็นแบบสอบถามความเปลี่ยนแปลงด้านการเรียน 20 ข้อ ด้านการปรับตัว 20 ข้อ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม 25 ข้อ โดยจำแนกการเปลี่ยนแปลงระหว่างก่อนและหลัง เป็น 3 แบบ คือ เปลี่ยนแปลงไปในทางบวก ไม่เปลี่ยนแปลง และเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้นิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

วัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนิสิตระหว่างก่อน และหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา ในแต่ละด้านและโดยรวมในรูปของความถี่ คัดสินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนิสิตแต่ละคน ทั้งรายด้านและโดยรวม โดยพิจารณาจากความถี่สูงสุดของค่าตัวแปรความเปลี่ยนแปลง คือ เปลี่ยนแปลงไปในทางบวก ไม่เปลี่ยนแปลง และเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ วิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงโดยใช้การทดสอบของ แมคเนมาร์ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2526)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนิสิตภายหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา ด้านการเรียน ด้านการปรับตัวและด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จำแนกตามตัวแปรปรากฏดังตาราง 1-3

ตาราง 1 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเรียนของนิสิตภายหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา จำแนกตามตัวแปร

ตัวแปร	จำนวน	ความเปลี่ยนแปลง			χ^2
		เปลี่ยนแปลงไป	เปลี่ยนแปลงไป	ไม่เปลี่ยนแปลง	
		ในทางบวก	ในทางลบ		
เพศ					
ชาย	67	35	10	22	12.80**
หญิง	87	45	7	35	26.33**
ชั้นปี					
ปีที่ 1-2	48	27	5	16	13.78**
ปีที่ 3	63	32	7	24	14.77**
ปีที่ 4	43	21	5	17	8.65**
จำนวนครั้งที่ได้รับทุน					
1 ครั้ง	118	61	11	46	33.35**
มากกว่า 1 ครั้ง	36	19	6	11	5.76*
ระดับผลการเรียน					
สูง	25	11	4	10	2.40
ต่ำ	129	69	13	47	36.89**
รวม	154	80	17	57	39.63**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 แสดงว่าภายหลังที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษานิสิต มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเรียน โดยรวมเป็นไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และในแต่ตัวแปรพฤติกรรมด้านการเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นนิสิตผู้รับทุนอุดหนุนการศึกษาที่มีระดับผลการเรียนสูง พฤติกรรมด้านการเรียนไม่เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 2 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการปรับตัวของนิสิตภายหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษ
จำแนกตามตัวแปร

ตัวแปร	จำนวน	ความเปลี่ยนแปลง			χ^2
		เปลี่ยนแปลงไป ในทางบวก	เปลี่ยนแปลงไป ในทางลบ	ไม่เปลี่ยนแปลง	
เพศ					
ชาย	67	40	7	20	21.79**
หญิง	87	54	13	20	23.88**
ชั้นปี					
ปีที่ 1-2	48	28	7	13	11.43**
ปีที่ 3	63	38	8	17	18.28**
ปีที่ 4	43	28	5	10	14.67**
จำนวนครั้งที่ได้รับทุน					
1 ครั้ง	118	72	14	32	37.78**
มากกว่า 1 ครั้ง	36	22	6	8	8.04**
ระดับผลการเรียน					
สูง	25	14	3	8	5.88*
ต่ำ	129	80	17	32	39.63**
รวม	154	94	20	40	46.75**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 แสดงว่าภายหลังที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษานิสิตมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการปรับตัวโดยรวมเป็นไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในแต่ละตัวแปร พฤติกรรมด้านการปรับตัวเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นผู้รับทุนอุดหนุนการศึกษาที่มีระดับผลการเรียนสูงพฤติกรรมด้านการปรับตัว เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตภายหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาจำแนกตามตัวแปร

ตัวแปร	จำนวน	ความเปลี่ยนแปลง			χ^2
		เปลี่ยนแปลงไป ในทางบวก	เปลี่ยนแปลงไป ในทางลบ	ไม่เปลี่ยนแปลง	
เพศ					
ชาย	67	33	8	26	14.05**
หญิง	87	20	4	63	9.38**
ชั้นปี					
ปีที่ 1-2	48	16	3	29	7.58**
ปีที่ 3	63	21	5	37	8.65**
ปีที่ 4	43	16	4	23	6.05*
จำนวนครั้งที่ได้รับทุน					
1 ครั้ง	118	39	5	74	24.75**
มากกว่า 1 ครั้ง	36	13	7	16	1.25
ระดับผลการเรียน					
สูง	25	7	1	17	3.13
ต่ำ	129	46	11	72	20.28**
รวม	154	53	12	89	24.62**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่าภายหลังที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษานิสิตมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมเป็นไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในแต่ละตัวแปร พฤติกรรมด้านการเข้าร่วมกิจกรรมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นนิสิตผู้รับทุนอุดหนุนการศึกษาชั้นปีที่ 4 พฤติกรรมด้านการปรับตัวเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษามากกว่า 1 ครั้ง และที่มีระดับผลการเรียนสูงพฤติกรรมด้านการปรับตัวไม่เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนิสิตภายหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาในด้านด้านการเรียน ด้านการปรับตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒลงขลา ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2535 ที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาใช้ตัวอย่างจำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ใช้ถามความเปลี่ยนแปลงในด้านการเรียน 20 ข้อ ด้านการปรับตัว 20 ข้อ และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม 25 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การทดสอบความเปลี่ยนแปลงของแมคเนมาร์

สรุปผล

จากการวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาทั้งสามด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านการปรับตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปีจำนวนครั้งที่ได้รับทุนและระดับผลการเรียน ได้ผลสรุปดังนี้

1. ด้านการเรียน

นิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเรียนโดยรวมเป็นไปในทางที่ดี และเมื่อจำแนกเป็นรายตัวแปรทุกตัวแปรมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในบางค่าของตัวแปร คือ นิสิตผู้รับทุนที่มีระดับผลการเรียนสูงพฤติกรรมด้านการเรียนไม่เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ด้านการปรับตัว

นิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการปรับตัวโดยรวมเป็นไปในทางที่ดี และเมื่อจำแนกเป็นรายตัวแปรทุกตัวแปรมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

นิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมเป็นไปในทางที่ดี และเมื่อจำแนกเป็นรายตัวแปรทุกตัวแปรมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในบางค่าของตัวแปร คือ นิสิตได้รับทุนอุดหนุนการศึกษามากกว่า 1 ครั้ง และที่มีระดับผลการเรียนสูงพฤติกรรมด้านการปรับตัวไม่เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การที่นิสิตมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายหลังได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา ในด้านการเรียน ด้านการปรับตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นไปในทางที่ดีในทุกตัวแปร คือ เพศ ชั้นปี จำนวนครั้งที่ได้รับทุน และระดับผลการเรียน แสดงว่าทุนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในด้านการเรียน ด้านการปรับตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม สำหรับนิสิตที่ขาดแคลน แม้จะได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาแต่เพียงเล็กน้อยก็มีความหมายสำหรับนิสิตกลุ่มนี้เพราะไปช่วยเหลือในส่วนที่ยังขาดแคลน ซึ่งมีส่วนที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ อย่างไรก็ตามนิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้และเป็นผู้มีปัญญา ดังนั้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นอาจอธิบายได้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมได้เช่นกัน (Martin and Pear, 1992 : 386-387) และ สมโภชน์ เขียมสุภาษิต (2536 : 47-60)

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าวเป็นรายตัวแปร และรายด้านพบว่า ผู้ที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาที่มีระดับผลการเรียนสูงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งในด้านการเรียนและด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีระดับผลการเรียนสูง เป็นเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปรับตัวดีอยู่แล้วโดยธรรมชาติ ฉะนั้นทุนอุดหนุนการศึกษาจึงไม่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากนัก แต่จากข้อมูลพอจะชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษา ในกลุ่มผู้ที่มีระดับผลการเรียนสูงได้

สำหรับนิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษามากกว่า 1 ครั้ง ที่ไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมด้านนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วเมื่อได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาในครั้งแรก ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้ก็แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับ

ทุนอุดหนุนการศึกษา 1 ครั้ง มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่ภาวะปกติของการเข้าร่วมกิจกรรม ฉะนั้นผู้ที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษามากกว่า 1 ครั้ง จึงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการเข้าร่วมกิจกรรมไปในทางที่ดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จากข้อมูลพอจะชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านนี้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากนิสิตที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ เป็นไปในทางที่ดี ดังนั้นการให้ทุนอุดหนุนการศึกษาควรจัดให้มีระบบการให้ทุนที่ดี ทำให้นิสิตเห็นความสำคัญ เห็นคุณค่าของทุนที่ได้รับ และบุคคลหรือฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนที่เหมาะสม รวมทั้งกำหนดวาระหรือโอกาสที่เหมาะสมในการมอบทุนอุดหนุนการศึกษาแก่นิสิต

2. นิสิตที่มีปัญหาด้านต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยอาจมีปัญหาด้านการเงินเป็นตัวร่วมบางส่วนยังไม่ได้เข้ามารับสวัสดิการนี้ ภารกิจด้านทุนการศึกษาของกลุ่มงานกิจการนิสิตควรหาทางให้นิสิตกลุ่มนี้เข้ามาในระบบการรับสวัสดิการจากมหาวิทยาลัย ปัญหาของนิสิตกลุ่มนี้อาจบรรเทาลงได้

บรรณานุกรม

- งานแนะแนวและทุนการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. สรุปรายงานผลการพิจารณาทุนการศึกษาประจำปีการศึกษา 2530. ม.ป.ท., 2531.
- _____. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. สรุปรายงานผลการพิจารณาทุนการศึกษาประจำปีการศึกษา 2531. ม.ป.ท., 2532.
- _____. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. สรุปรายงานผลการพิจารณาทุนการศึกษาประจำปีการศึกษา 2532. ม.ป.ท., 2533.
- _____. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. สรุปรายงานผลการพิจารณาทุนการศึกษาประจำปีการศึกษา 2533. ม.ป.ท., 2534.
- ฝ่ายวางแผนและพัฒนา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ข้อมูลนิสิตประจำปีการศึกษา 2534. ม.ป.ท., 2535.
- พรขุติ อาชวอำรุง. บรรณารักร. นิสิตนักศึกษา : หลักการแนวปฏิบัติและปัญหา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พระพัฒนา, 2525.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. ทุนการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2531.
- วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2526.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2526.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สืบพงศ์ จินดาพล. การศึกษาปัญหาทางด้านการเรียนและการปรับตัวของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2533. อัดสำเนา.
- Martin, G. and J. Pear. Behavior and Modification. 4th New Jersey : Prentice-Hall, Inc. 1992.